

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ ȘCOLARĂ LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ

Pentru catehizarea ucenicilor.

de Preot F. CODREANU.

A sosit timpul, când trebuie să ne ocupăm tot mai mult de chestiunea catehizării și a educației ucenicilor dela meserii și comerț. Prin educație înțelegem creșterea religioasă, morală și culturală, dar și cea națională. Aceasta din urmă într-o măsură cât se poate mai mare.

În cele ce urmează se va arăta, că *educația națională trebuie împreună cu cea religioasă-morală*, îndeosebi în părțile anexate.

În trecut și anume înainte de marele războiu, chestiunea aceasta ne dădea puțin de gândit. Aproape că nici nu era. Aveam foarte puțini copii la meserii și comerț, așa de puțini, că tocmai din cauza numărului lor disparent, nici atenție nu li s'a dat. La lipsa de atenție au mai contribuit apoi împrejurările silnice din afară și am ajuns, că și din puținii ce îi aveam, am pierdut foarte mulți.

Pierderea a venit așa, că ucenicii ajungând sodali sau și mai târziu, când au ajuns muncitori sau de sine stătători, s'au înstrăinat de noi. S'au înstrăinat de biserică și asta s'a observat, dar totatunci s'au înstrăinat și de neam și aceasta încă s'a putut constata atunci, iar azi se poate verifica cu un lung șir de probe și exemple. Au intrat în apele străinilor, unde li-s'a schimonosit mentalitatea, sentimentele au amuțit în ei și *au devenit niște instrumente de care s'au folosit străinii pentru o emblemă numită socială, dar sub care își ascundeau aspirațiile naționale.*

Vom fi mai preciși spunând, că *formalitatea părăsirii neamului a fost ieșirea din sinul bisericii strămoșești.* Este adevărat că ieșirile s'au făcut numai în puține cazuri prin treceri formale. Cele mai multe s'au petrecut prin căsătorii cu femei străine, prin cununii în biserici străine, prin învoiala, ca toți copiii să fie botezați și crescuți în altă lege și apoi prin aceea, că străină fiind soția, mama copiilor, în familie nu se mai vorbea românește.

Peste tot însă a fost și este în credința fiecăruia, că *nu poți să aparții unui neam străin, până nu i-ai primit și legea.* Rămâneai român până în ziua când ai ieșit din biserică românească.

Mulți, — îndeosebi meseriași din serviciul fostului stat ungar, împreună și cu alți slujbași — își maghiarizau numele. Într'o

vreme atâta li-se cerea. Ei însă rămăneau români și pe mai departe, dacă nu intrau complicații de ordin familiar. Mai târziu s'au înmulțit înstrăinările. Tendința de maghiarizare an de an se potența. Se poate constata, că tendința aceasta a început să se întetească pe la 1907—1910, un timp, care coincide — și nu din întâmplare — cu ofensiva pornită de Apponyi.

Am putea construi statistica maghiarizărilor de nume și a trecerilor arătând în cifre, cum numărul ieșirilor din biserică românească creștea an de an dela 1907 până la 1919, și cum scade dela această dată, lăsând să crească numărul reconverțiilor. S'o spunem încă odată: ieșirile din sinul bisericii nu se făceau nici din cauza că ar fi iubit mai mult învățăturile sau așezămintele altei biserici, ci prin aceasta se declarau ieșiți din trupul neamului. E bine să fixăm totuș un motiv de ordin religios: lipsa de catehizare, adică lipsa de atenție, despre care am amintit și care la rândul său a fost îngreunată prin lipsa de organizare. Organizarea la rândul său a fost imposibilă din pricina împotrivițiilor străine.

Dovada cea mai grăitoare pentru cele spuse o dă faptul, că cel ieșit din biserică noastră nici nu cercetau biserică, ai cărei membri se făceau prin trecere. În schimb întoarcerea la neantul din care au făcut parte, se săvârșește prin întoarcerea la biserică străbună, ai cărei credincioși au fost. Am zis întoarcere, pentru că seamănă atât de mult întoarcerii fiului rățăcit la casa părintească. Am avut și vom mai avea cazuri de mișcătoare reconverții. Ai impresia că oamenii aceștia timp îndelungat au zăcut în nesimțire și acum își vin în fire.

În chipul acesta avem înaintea noastră un proces mare, procesul reconverțiilor, procesul întoarcerilor la neantul românesc, procesul deșteptării de sentimente, care până acum erau uitate. Procesul poate și trebuie să fie promovat. Nu ne gândim nici la scopul sau tendința statului ungar de odinioară, care voia să facă până și din cel din urmă fir de iarbă, o iarbă ungurească. Noi vrem să câștigăm numai ce am fost siliți să pierdem. Nu ne gândim nici la apucăturile lor de maghiarizare și ca mijloc indicăm numai catehizarea și educația și, fiindcă ucenicii sunt siliți să petreacă în mediul vechiu al muncitorilor străini și sub îngrijirea patronilor străini, catehizarea în școlile de ucenici va trebui să fie chiar mai intențivă decât în alte școli.

Procesul de care pomenirăm, trebuie purtat până la desăvârșita lui câștigare. Până în

prezent s'a făcut foarte puțin pentru promovarea procesului, ba am putea afirma, că aproape nimic nu s'a făcut, iar pricina de căpetenie este și acum lipsa de atenție și atitudinea nu tocmai binevoitoare, a celor din ministere, față de catehizarea ucenicilor. Și astăzi avem aceeași stare de împrejurări silnice creată de ai noștri cu voia sau inconștient, precum o aveam în trecut creată de străini cu anumit scop.

Promitem, că în chestiunea aceasta vom da și alte lămuriri.

Sinagoga și Biserica.

Așa e titlu, ce m'a isplătit să cumpăr o carte scrisă de profesorul Paulescu dela facultatea de medicină din București. Mă întrebam în gândul meu, ce îndeamnă pe acest profesor să scrie cartea, în două volume, cu titlu acesta așa atrăgător pentru un preot? Ce paralelă să fi făcut?

Ca în toate cărțile, găsesc și aci, din zile bătrâne scoase îndemnuri, povețe pentru cele viitoare, având în vedere primejdia de azi. Te oprești însă la păreri proprii ale autorului, cari uneori sunt prea îndrăznețe, ca și credința lui.

În mai mult de șeptesprezece file să ocupă d-l. Paulescu cu apostolul Petru pe care Hristos „l'a pus drept căpetenie a tuturor celorlalți". Așadar: „omenimea întreagă, — organizată în biserică — va avea astfel, drept bază un singur om, — pe Petru" și că nimenea dintre apostoli, numai „Tu singur ești succesorul meu". Iban? sau altul careva, Pavel? nu. „Petru a lăsat Episcopul din Roma — unde a murit — atât apostolatul cât și Primatul" și Petru a fost „șef unic al bisericii". va să zică mă găsesc în fața unui profesor universitar dela medicină, mai catolic decât papa și încă în inima în cetatea ortodoximului românesc, în București. Aceasta mă întristează mult, dar mă bucur că, și lăcii cetesc și să ocupă, eventual studiază Evanghelia lui Hristos cași viața cu luptele, faptele cu scrierile apostolilor. Mă găseam adică cetin cartea amăgit, desiluzionat în așteptarea mea la sfârșitul ei, și aceasta mă îndeamnă a cerceta dacă Petru de bună seamă a fost pus șef — singur și pe, ce se sprijinește șefia? și să fac apoi o scurtă paralelă, nu între sinagogă și biserică, ci între Petru și Pavel după cum și după cât îngăduie cartea sfântă, și aceasta ca unul ce mult m'am frământat cu foștii catolici — azi ortodoci — din parohia mea și de alurea.

Adecă: „Tu ești Petru... Mat. c 16 v 18... vechiul cântec catolic, care nu vrea să cunoască în cuvintele „voiu da" o promisiune, în timpul viitor, și când Mânt. Hristos împlinește promisiunea (Mat. c. 18 v. 18) nu era numai Petru ci toți apostolii erau de față și cuvintele: „adevăr grăesc vouă ori câte veți lega pe pământ, vor fi legate în ceriu..." le suna tuturor.

Când, după învierea Sa Mânt. Hristos a treia

oară se arată apostolilor, la marea Tiberiadei (Ioan c 21,) și avu o convorbire cu Petru — aldoilea sprijin de șef o înțeleg ca o mustrare, lertare și repunere a celui ce de trei ori se lăpădase, dar plânsese deja „cu amar” și aci recunoscându-și de nou vina cași mustrarea „s'a măhnit Petru”

Spre edificarea lor, cetitorii cărților biblice să albă în socotință cuvintele ap. Pavel „slova omoară, iar duhul face viu” (II Cor. c 3 v 6)

Să vedem al treilea sprijin al șefiei ap. Petru sinodul apostolesc. Dacă cetim cu băgare de seamă cele premerse acestul sinod dela Fapte c. 15, adică prima călătorie misionară a ap. Pavel cu declarația sa dela Fapte c. 13 v. 46 cu sfârșitul, că ne întoarcem la neamuri” „se purta cuvântul Domnului prin toată țara (Asia mică) precum și însuși cap. 15 din Fapte vom înțelege că „să făcu pricire și întrebare nu puțină” în cauza primirii păgânilor în șirul creștinilor, cu sau fără condiții

Întrebarea aceasta pusă în Antiochia, al doilea centru creștin după Ierusalim, făcu trimiterea unei delegații cu Pavel și Varnava la Ierusalim, unde sinodul, după deslușirile lui Pavel, Varnava, Iacob și Petru, hotărî o singură condiție — nu plinirea legii lui Moise, ci, a se feri de cele jertfite idoloilor, de sânge, de animale sugrumate și de desfrânare. De unde se vede în acest sinod șefia lui Petru? La reîntoarcere, sinodul și nu Petru, trimise cartea și pe Iuda cu Sila — cu delegația îndărăt la Antiochia. Totuși problema, gâlceava nu fu aplanată definitiv, se ivi de nou la agape, îmbrățișată și de Petru, pe care Pavel l'a înfruntat cu cuvinte aspre: „dacă tu fiind iudeu, ca neamurile viețuești și nu ca iudeii, pentru ce silești pe neamuri să fie ca iudeii (Gal c 2 v 14) Cum se poate ca șeful să fie condus și înfruntat de subaltern?

Călătoria în Samaria? aceasta o face Petru cu Ioan ca supus și trimis de colegiul apostolesc (F. c 8 v 14) nu ca șef. Vedenia dela F. c. 10, e o mustrare, care îl desbracă de egoism și-l face a înțelege mai bine porunca Mântuitorului „mergând învățați toate neamurile, botezându-le pe ele” (Mat c 28 v 19) și pusă vedenia în comparație cu cuvintele ap. Pavel dela Fapte c. 13 v 46 precum și cu declarația dela Gal. c. 2 v 7, nu contribuie cu nimic la pretinsa șefie.

Ori, dacă dorim a căuta șefi între apostoli ni s'ar părea că avem trei, Iacob, Ioan și Petru (Gal. c2 v. 9) însă Pavel (I Cor c 1 v 12) ne învață că, nici unul nu e mai mare.

Să ne întoarcem la paralela, ce ne impune cartea D-lui Paulescu, între ap. Petru și Pavel, adică între faptele sau minunile lor. Dacă la Fapte c. 5 găsim, că „și pe ulițe scoteau pe cei bolnavi și îi puneau pe paturi și pe năvălii ca venid Petru măcar umbra lui să umbreze pre vre unul dintre ei... cari se tămăduiau toți.” la cap. 19 găsim că peste cei ce erau bolnavi se puneau mărâmi sau ștergare dela ap. Pavel și se

depărtau dela ei boalele, căci „puteri nu mici făcea Dumnezeu prin mâinile lui Pavel” după cum vorbește ev. Marcu la c. 6 v. 56 despre Mânt. Hristos.

Dacă ap. Petru a vindecat schiopul, care cerea milostenie la ușa bisericii din Ierusalim (F. c 3) ca și pe Enea care opt ani zăcuse bolnav în Lida, (F. c. 9) apoi și Pavel orbi pe Elima vrăjitorul din Pafos, tămăduid pe ologul din Listra, iar în Filipi alungă duhul de ghicitoare din slujnică, pe insula Malta, în calea spre Roma, vipera nu-l otrăvi, și scăpă de boală pe tata guv. Publius.

Dacă Petru învie pe Tavita din Iopi, din Troia pe Eutih, Pavel învie în urmă îngerul D-lui scapă de temniță și Pavel ca și pe Petru. Așadar ce ne îndreptățește a atribui lui Petru și numai lui deosebită putere sau dar?

Din cuvântări? Din scrieri? A nesocoti cuvântările și scrierile ap. Pavel însemnă a nu te fi ocupat cu ele, din motivele tale și a fugi dela cel mai curat izvor dătător de viață.

A fost Petru în Roma? și câți ani a stat ca episcop acolo? o întrebare, căreia încă nu i-s'a dat un răspuns hotărât. Prima piedecă este însuși ap. Pavel care aproape jumătate din epistolele sale le-a scris din Roma și nici măcar în una nu face amintire despre Petru, când trimite salut și veste despre atâția alții; a doua oară, spune acest Pavel că „nu zidește pe temelei străină” Rom. 15 v. 20

Sub Vavilon nu ești constrâns a ceti Roma, de unde scrie și trimite Petru prima sa epistolă neamurilor din Asia mică. Întrebarea a format și formează și astăzi obiect de discuție între teologii catolici, protestanți și ortodoxi, așa cetim în istoria bisericească a lui E. Popoviciu, traducere rom. de A. Mironescu Buc. 1925.

În cât ne privește pe noi românii ne mângăiem în vorbirea lui Sim. Bănuțiu ținută în a. 1848 la Blaj: despre biserica uniților „biserica noastră o bagă în jug nou”... „se introduce în clerul român un servilism nou împreunat cu o îngâmfare miseraveră...” fii nefericiții cine vă va apăra, dacă părinții vostri dau mâna cu străinii în contra noastră?.. aceștia nu vedeau că sunt numai unelte, cu cari se folosea invidia ungurească, ca să *turbare pacea între frați*... dușmanii Românilor, cari nu dorm niciodată priveghiau ca să nu să stângă vreodată din mijlocul lor acest *foc infernal*.. Gh. Șincal scrie: „Bucuros s'ar lăsa de-o unire ca aceasta, dar nu-l lasă. De-a mâncat sărat, beie, că adevărat fi vor umplea păharul” Protopopul unit Nicoara Belianul scrie: „tare mă tem că nu vom avea alt folos din unirea aceasta, care o am făcut, decât *ura între frați și mustrarea cugetului*”... așa și numai așa înțelegem primatul sau șefia dată numai lui Petru.

Nu voiu uita niciodată tristul adevăr, spus de nefericitul episcop Iguate, când în 1913 la sfințirea Bisericii noastre, se prezintă preotul unit cu consiliu

său parohial: „Bine, bine fătul meu, din o sărăcie, ai făcut două”. Astăzi, când se mai găsesc în viața de toate zilele mulți șefi ca muncitori și când se dau atacuri desparte pentru câte un scaun de șef, e greu a te împăca cu gândul că între apostoli ar fi fost unul mai mult ca ceilalți.

Noi credem în tăria bisericii ortodoxe române și în înțelepciunea cărmacilor ei, cari toți muncesc cu scopul de-a da mărire lui D-zeu, pe pământ pace, între oameni bunăvoire.

„Times Danaos, et dona ferrentes!”
Todor Draia, preot ort. rom.

I. P. S. Sa Patriarhul-Regent Proiect de lege

privitor la exercitarea atribuțiilor și funcțiilor administrative și judecătorești ale Inalt Prea Sfințitului Patriarh, pe timpul cât va face din Regență.

Toate atribuțiile și funcțiile administrative și judecătorești pe cari, potrivit legilor și regulamentelor bisericești în vigoare, e chemat să le îndeplinească Arhiepiscopul Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al României, se vor exercita pe tot timpul cât Inalt Prea Sfințitul Patriarh Dr. Miron Cristea va face parte din Regență, de către organele indicate de sus menționatele legi pentru cazul de lipsă a Inalt Prea Sfinției Sale și anume: pentru afacerile Patriarhiei și Mitropoliei, de Mitropoliții țării în ordinea canonică stabilită de legea pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, iar pentru afacerile Arhiepiscopiei de de către Vicarii arhiepiscopali.

EXPUNERE DE MOTIVE. Intrarea în Regență a Inalt Prea Sfințitului Patriarh al României, D. D. Dr. Miron Cristea, aduce cu sine necesitatea precizării condițiilor în cari urmează să fie exercitate funcțiile bisericești legate de persoana celui mai înalt ierarh al Bisericii ortodoxe române.

Aceste funcții sunt: predicatorie, sacramentele și jurisdicționale (administrative și judecătorești)

Cele dintâi, funcțiile predicatorie și sacramentale, sun inseparabile de persoana I. P. S. S. Patriarh care pe temelul harului de sus, le poate exercita în deplină libertate și fără putința vreunei coliziuni cu legile pozitive civile.

Funcțiile administrative și judecătorești, avându-și izvorul și în legile mixte, bisericești civile, cu caracter temporar, sunt transmisibile, nu numai potrivit normelor create de Biserică în dezvoltarea sa istorică, ci și dispozițiilor cuprinse în statului legii pentru organizarea Bisericii ortodoxe române.

Pentru a ușura misiunea Inalt Prea Sfințitului Patriarh de Inalt Regent și urmând dorinței exprimate de I. P. S. Sa, am socotit potrivit să stabilim, și printr'o lege specială, că atribuțiile și funcțiile sale administrative și judecătorești să fie îndeplinite, pe tot timpul cât I. P. S. Sa va face parte din Regență, de către organele indicate în statutul legii pentru organizarea Bisericii ortodoxe române.

Statutele Societății Dr. Petru Pipoș pentru studiul copilului român.

CAP. I.

Art. I. Numele și scopul societății: Societatea va purta numele: Societatea Dr. Petru Pipoș pentru studiul copilului român.

Art. 2. Scopul Societății este:

a) studierea copilului român din punct de vedere fizic și psihic.

b) adaptarea educației și învățământului la legile cari normează viața fizică și psihică a copilului român, prin contactul ce-l vom ține cu membrii corpului didactic de toate categoriile.

c) Adunarea materialului concret menit a servi ca bază la o eventuală reforma a învățământului de toate gradele, care să facă posibilă strălucirea spiritului și caracterul românesc în cadrul civilizației mondiale.

d) Indreptarea atenției Societății românești asupra evoluției însușirilor fizice și psihice ale copilului pentru a-l cunoaște, înțelege și ocroti.

e) Constatarea cauzelor psycho-pedagogice ale degenerării imorale la așa zisii copii psihopați, pentru o cât mai individuală tratare a lor în școală.

SEDIUL SOCIETĂȚII:

Art. III. Sediul Societății este în Arad.

Sigiliul societății:

Art. IV. Societatea Dr. Petru Pipoș pentru studiul copilului român Arad.

CAP. II.

Mijloacele.

Art. V. Pentru ajungerea scopului, societatea va lucra în patru secții și anume:

1. Secția pedagogică cu următoarele atribuțiuni:

a) Conducerea experiențelor pedologice.

b) Fixarea testelor pentru anchetele pedologice.

c) Adunarea și prelucrarea datelor obținute prin experiență și anchete.

d) Utilizarea rezultatelor dobândite, în educație, învățământ și la o eventuală reformă a învățământului.

2. Secția juridică și de protecție a copilului, va studia.

a) Dispozițiile înăscute ale copiilor psihopați și mediul în care trăiesc aceștia, eventual alți factori cari au contribuit la degenerarea lor morală.

b) Mijloacele prin cari s'ar putea încunajura degenerarea.

c) Influența instituțiilor de corecție și a pedepselor asupra acestor copii.

d) Veracitatea faziunilor făcute de copii în fața justiției.

3. Secția pentru stabilirea criteriilor unei bune literaturi infantile și aprecierea din acest punct de vedere a operelor literare existente și a celor ce vor

apare în viitor. Tot aceasta secție se va ocupa și de reprezentațiile cinematografice teatrale etc.

4. *Secția de propagandă* care se va îngriji și de editarea unei reviste de specialitate.

Art. VI. Fiecare secție se compune din 5 (cinci) membri aleși de către Adunarea Generală.

Art. VII. Secțiile se constituie alegându-și din sânul lor câte un raportor și un secretar. Toți membrii secțiilor fac parte din Comitetul Societății.

Art. VIII. Fiecare secție va pregăti studiul în sfera sa de activitate, iar când are material corespunzător va ține prelegeri publice în ședințele plenare ale Societății.

CAP. III.

Membrii Societății.

Art. IX. Poate fi membru al societății ori care cetățean român bărbat sau femeie care se interesează de problemele de educație a copilului și sunt:

1. Activi dacă plătesc cotizația anuală de 100 Lei

2. Onorifici dacă în urma meritelor lor pe tere-nul educativ au fost proclamați ca atari de către adunarea generală.

3. Fondatori dacă plătesc odată pentru totdeauna cel puțin 2000 de Lei.

4. Donatori dacă fac vre-o donațiune societății.

Art. 10. Primirea de membri se face de către comitetul societății. Cineva încetează de a fi membru prin excludere săvârșind fapte cari ar compromite scopul societății.

CAP. IV.

Conducerea Societății.

Art. 11. Societatea se conduce de către 1. Adunarea Generală, 2. Comitetul societății și 3. Biroul.

Art. 12. Adunarea Generală o formează întrunirea tuturor membrilor Societății și are următoarele atribuțiuni: a) Alege funcționarii și membrii secțiilor. b) Rezolvă apelurile date împotriva deciziunilor comitetului. c) Stabilește taxele de membru. d) Votează bugetul și aproabă gestiunea anului trecut. Adunarea Generală ține ședință cel puțin odată la an (finea anului de gestiune) poate ține și extraordinare când se simte nevoile. Un membru al societății nu poate avea decât un vot. Drept de vot au numai membrii activi, ceilalți pot lua numai parte la deliberări. Votul nu e secret numai dacă o cer aceasta $\frac{1}{3}$ dintre membrii prezenți.

Art. 13. Adunarea Generală poate lua hotărâri valide numai fiind prezenți $\frac{1}{2}$ din membri activi, la se convoacă și prezidează de președintele societății.

Art. 14. Dacă la prima convocare nu se întrunesc membrii în număr recerut se va ține la 8 zile fără alta convocare o a doua adunare care va putea aduce hotărâri ori care ar fi numărul membrilor prezenți.

Art. 15. *Comitetul Societății*. Se compune din

membrul tuturor secțiilor și din membrii biroului. Președintele societății este și președintele comitetului. Comitetul se va întruni de câte ori va fi nevoie și va delibera asupra următoarelor chestiuni: 1. Va pregăti lucrările în vederea Adunării Generale (raportul general, contul de gestiune și bugetul anului viitor). 2. Fixează ordinea de zi a ședințelor plenare. 3. Se pronunță asupra tuturor referatelor prezentate de către diferitele secțiuni ale societății. 4. Rezolvă petițiile de înscriere a noulor membri. Pentru a se putea aduce hotărâri valide se recere prezența a cel puțin 10 membri în afară de președinte. Trei absențe nemotivate se consideră ca demisionare din Comitet și birou

Biroul.

Art. 16 Biroul se compune din: un *președinte* care ia inițiativa și îngrijește în primul rând de activitatea societății. La sfârșitul anului face dare de seamă despre lucrările acestea. Conduce ședințele comitetului și ale adunării generale. El este reprezentantul societății. *Vicepreședinte* care înlocuește pe președinte când acela este împedecat în exercitarea datoriei. *Secretar* care ia procesele verbale și împreună cu președintele poartă corespondența. *Casier* care încasează cotizațiile și alte venituri precum și face plățile necesare în baza bonurilor de plată emise de președinte. *Cenzor* care exercitează controlul în chestiuni Financiare. *Bibliotecar* care conduce biblioteca pedagogică și face propuneri pentru procurarea de cărți.

Art. 17. Atât membrii comitetului cât și biroul se aleg pe timp de 5 ani. Când un membru din comitet sau birou demisionează complectarea comitetului sau biroului până la proxima adunare generală se face prin cooptare.

CAP. V.

Dispoziții tranzitorii.

Modificarea Statutelor.

Art. 18. Statutele se pot modifica de Adunarea Generală convocată anumit în acest scop cu prevederile Art. 13.

Dizolvarea Societății.

Art. 19. Societatea se poate dizolva de către adunarea generală fiind prezenți $\frac{2}{3}$ din membrii societății activi și fondatori. Tot aceasta Adunare Generală va dispune ce să se întâmple cu eventualele fonduri și averi ale Societății

Aceste statute au fost cetite și aprobate în ședința de constituire a adunării generale a societății Dr. Petru Pipoș pentru studiul copilului român ținută la 19 Iunie 1927.

Dr. Teodor Botiș, m. p.
președinte.

Adam Dragoș, m. p.
secretar.

Moisă Colarov, m. p. Trifon Lugojan, m. p.
verificatori.

Sămănați mai mult grâu.

Socotelile încheiate pentru sămănăturile din anul acesta arată, că întinderea sămănăturilor de grâu care în anii din urmă mereu a crescut, în anul acesta deodată s'a micșorat.

Așa, de pildă, în anul trecut au fost sămănați în toată România 3.327.487 hectare de grâu, iar în anul acesta numai 3.046.621 hectare, adică cu 280.866 mai puțin decât în anul trecut.

În locul grâului se samănă tot mai mult cucuruz.

Faptul acesta e destul de îngrijitor pentru buna stare a țării noastre.

Grâul nu numai că este cea mai bună pâine pentru hrană noastră aici în țară, dar este și singură pâine care se poate vinde în streinătate pentru hrana lumii.

Cucuruzul, după cum se știe, în cele mai multe țări nu se întrebuițează decât numai ca hrana pentru vite.

Deci grâul este acel tezaur, acea comoară nesfârșită, care poate se ridica atât buna stare a fiecărui gospodar, cât și bogăția țării.

Numai având grâu bun și îndeajuns, noi ne putem lua la întrecere cu alte țări care fac și ele pâine și putem căpăta mulți bani din streinătate cu care să ne îmbogățim și noi și statul.

Pe de altă parte, nu prea este înțeles, de ce oamenii, se abat mai mult la cucuruz decât la grâu.

Nu-i vorbă, că pentru a preîntâmpina orice primejdie, omul trebuie să samene pâinea de mai multe feluri.

Dar îndeobște s'a văzut, că atunci când nu se face grâul, cucuruzul nici atât nu se face.

Dimpotrivă, când ai anul secetos, chiar mai degrabă grâul încă tot se mai face ceva, pentru că el merge un timp cu vlaga din iarnă și până dă fierbințeala, e copt.

Pe câtă vreme cucuruzul în anii răi aproape nici un răsare.

Electricitatea și munca câmpului.

Cine dintre noi nu cunoaște viața grea și munca fără răgaz a muncitorului nostru de pământ, mai ales în timpul verii.

De cum se desprimăvărează și până toamna târziu, săteanul nostru aproape nu mai știe ce este odihna.

De multe ori nu doarme nici noaptea, mai ales când dă spre toamnă și se începe strânsul pâinei.

Cele mai grele și mai obositoare munci se rânduiesc în acest timp. Și aproape toate

acestea el le face cu brațul, așa cum a apucat din bărrâni.

Muncește din răsputeri și zi și noapte, ca doar, doar ar avea ce mânca iarna.

Dar jată ce scriu revistele din Londra despre felul cum se face munca câmpului în Anglia și America.

S'a dus cu vremea vechiul obicei de a lucra pământul. Câmpiile s'au electrificat.

În toate părțile pe firele de sârmă împărtășie curent electric de o mare putere; altele mai slabe, după trebuințe.

Și ca la o lovitură cu bețișorul fermecat, deodată să prefacă și se iluminează viața țărănească.

Sătenii engleji nu mai stau ceasuri întregi îndoșiți din șale spre pământ. Soțiile lor își țin capul sus, își îndreaptă șalele îndoiate, de când în lăptăria lor totul se mișcă cu electricitate. Apa caldă pentru spălatul tuturor vaselor în care se pregătesc brânzeturile, este aduse într'un moment tot cu ajutorul electricității; de asemenea și aburii de presiune joasă pentru sterilizarea (omorârea microbilor).

Un mic motor purtat pe o roată duce în toate părțile fermei nesfârșita lui putere de lucru, totdeauna unde îți trebuie. Se aud pretutindeni bătăind ventilatoarele; teascurile de cartofi, tocătoarele de paie, elevatoarele, (magaziile unde se poartă pâinea ca să nu se strice). La o ușoară apăsare pe buton, se pornesc mașinile de treierat. Pe ogoare plugurile merg singure sub supravegherea plugarului, care s'a schimbat în electrician.

Copii n'au de ce să se mai teamă seara, când li trimet părinții să închidă găștele și găinele. Cotețele sunt luminate în toate colțurile, de când s'a văzut că găinele fac ouă mai bune iarna, dacă în adăpostul lor strălucește un soare artificial. Alături s'au așezat clocitoare și crescători de pui electrice, în care ventilatoarele cu aer cald mențin în orice vreme o temperatură potrivită.

Toate acestea nu sunt povești: se pot vedea în fermele engleze și americane. Francezii dând strigăte speriați că au rămas în urmă, s'au pus hotărâți pe muncă.

Așa se face în alte țări. Dar dacă se face în alte țări, să credem că nu-i departe ziua când vom vedea și noi cu ochii aceste minunății în țara noastră.

Să credem... și să lucrăm pentru aceasta. Și atunci satele noastre cu drept cuvânt se vor prefacă într'un adevărat rai.

Iar munca pământului cea mai grea muncă de până acum, va ajunge cea mai ușoară.

INFORMAȚIUNI.

Ungaria are de gând să ceară la toamnă revizuirea tratatelor de pace. Ziarele din țară relatează știrea că Ungaria are intenția de a prezenta în sesiunea de toamnă a Ligii Națiunilor o cerere în favoarea revizuirii tratatelor de pace. Cu cereri absurde Liga Națiunilor nu-și va bate capul și le va închide ușile, cum a făcut-o de atâtea ori.

Cât rod se culege în China, pe iugărul de pământ?

Se culeg: 25 măști metrice de orez, 23 măști de napi de nutreț, 13 măști de trifoiu, 5 măști de grâu, și cam 2 măști de cialu. Locul în „Impărăția cerului” cum își numesc ei cu fală țara lor, e foarte roditor: O singură boabă de grâu le dă 60 de spice.

Robert de Flers. Alquo pulsat pede . . .

Moartea nu cruță pe nimeni. Dar când Rothermerli vrășmașii din senin, se aglomerează în jurul țării noastre, să ni se dea voie să jelim mai mult ca altădată pierderea unui mare prieten.

A murit Robert de Flers!

N'a avut din partea noastră a românilor mai mult decât ori-ce francez: inima noastră. Nu toți francezii au simțit însă ca Robert de Flers cât de puternic bate această inimă pentru Franța.

Acestui simț dezvoltat de percepere, se datorește toată prietenia care a legat pe Robert de Flers de România.

Și ce prieteniei!

Era singurul în tot Occidentul Europei, care nu aștepta invitațiuni, nici sugestii, nici cel puțin informațiuni, ca să spulbere ori-ce atac vrăjmaș îndreptat împotriva țării noastre.

Acum a murit!

Să-i plângem, Români, și să ingenuchiem o clipă pentru el: clipa în care se face ascensiunea sufletului lui acolo unde stau sufletele tuturor luptătorilor cauzelor drepte

La ei și la noi. Ungurii se tot plâng în străinătate că sunt asupriți în țara românească și Cehoslovacia. O comisie europeană care a umblat în aceste țări a constatat, că în România Ungurii au cu 500 școli mai multe ca în vremea stăpânirii ungurești. Au mai multe gazete ca noi. Au deputați și senatori. Tot așa în Cehoslovacia unde au 824 școli, 5 licee, 9 comerciale, 12 industriale 18 gazele și altele. Românii și Cehoslovacii însă din Ungaria cari fac câteva sute de mil de suflete n'au nici o școală, nici o gazetă nici un deputat, n'au nimic. Și ai noștri tot sblară că în România e ca în iad,

Ungurii își fac de cap. În vreme ce poporul românesc e lăudat ca popor de pace și rânduială, Ungurii dela Budapesta tebuie să-și dea în petec. La graniță din județul Arad, 16 soldați unguri au trecut noaptea granița înarmați . . . „să la Ardelul”. Dar numai s'au

arătat grănicierii români și ei au șters-o. Dincolo de graniță mai așteptau și alții, dar le-a trecut pofta. Se vede, că ei credeau că minciunile lățite printre poporul nostru din Ardeal au fost luate de bani buni. Vedeți, oameni buni, de ce tot lătesc știri și nemulțumiri în poporul unii și alții? Vedeți dela cine pleacă? Blăstămat va fi celce va crede și se va lua după ele, și celce s'ar pune în slujba lor!

Nr. 3936/1927.

Comunicat.

Consiliul central bisericesc din București ni-a trimis adresa Nr. 5085 din 30 Iulie 1927 de următorul cuprins:

„Suntem informați că o societate oare care de proveniență dubioasă cu sediul în București Str. Tunari 29, face o zgomotoasă reclamă pentru editarea unui almanah al preoților din România-Mare, pentru care se adresează preoților în scris sau verbal, invitându-i să trimită o fotografie (a preotului), scurte date bibliografice și o anumită sumă de bani.

Și în trecut s-a întrebuintat asemenea procedee și cei naivi și vanitoși au rămas pur și simplu păgubași ori li s'au trimis în schimb o tipăritură în care nici ei însuși nu-și recunoșteau chipul.

Cum tocmai acum și la Consiliul central Bisericesc se studiază modalitatea alcătuirii unui almanah și chiar prin adresa Noastră Nr. 4774/1927 s-a cerut P. P. S. S. Chiriarii date, Vă rugăm P. Sfințite, să binevoiți a dispune să se aducă la cunoștința preoțimii acea de Dumnezeu păzită Eparhie, să nu se lase a fi înșelați de oamenii fără scrupul și să nu confunde intenția Noastră cu acțiunea dubioasă a menționatei societăți.

Consiliul Central Bisericesc când va găsi modalitatea cea mai nemerită pentru editarea almanahului proiectat, va aduce aceasta la cunoștința P. P. S. S. Chiriurii cari vor dispune în consecință.”

Comunicăm această adresă Cucernicilor Preoți, spre știre și conformare.

Arad, la 3 August 1927.

Consiliul eparhial ortodox român Arad.

Nr. 2713/1927.

Comunicat.

Ministerul cultelor și Artelor, cu Nr. 31. 430 din 12 Iulie a. c. ne comunică adresa Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale Nr. 37385/927 de următorul cuprins: „Pentru ca serviciul sanitar să poată interveni la timp în ceia ce privește măsurile de ordin sanitar, este absolută nevoie ca să cunoască ori ce caz de boală contagioasă, ivită într'o comună.

În acest scop avem onoare a Vă ruga, Domnule Ministru să binevoiți a lua dispozițiuni, ca preoții să se conforme legii sanitare, anunțând când au ocazie, ori ce caz de boală, serviciului sanitar respectiv.”

Ceia ce comunicăm Cucernicilor preoți spre știre și conformare.

Arad, 2 August 1927.

Consiliul Eparhial ortodox român Arad

CONCURSE

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei vacante **Mustești** protopopiatul Gurahonțului, se publică concurs de termin de 30 zile dela prima publicare în foaia of. „Biserica și Școala”.

Parohia e de clasa III. Venitele parohiei sunt: 1. Sesia par. 10 jugh. arătqr și fânați. Casă parohială cu supraedificate economice. 3. Stolele legale.

4. Intregirea dotației dela stat, pentru care parohia nu ia nici o răspundere. Ref.ectanții sunt poștiți ca recursurile lor ajustate cu documentele prescrite în Regulam. p. parohiei și adresate Consiliului par. din Mustești, să le înainteze la Oficiul protopopesc ort. rom. al Gurahonțului în Halmaglu, după care cu prelabila autorizare a protopopului să se prezenteze în vre-o duminică ori sărbătoare în s. biserică din Mustești (Stația C. F. Almaș) spre a sluji respective a predica și cânta, făcându-se astfel cunoscuți poporului. Cei din alta dieceză vor adnexa la recursurile lor, certificat dela P. S. D. Episcop al eparhiei Arad, că au binecuvântarea de a recurge; eventual și certificate de serviciile făcute până acum pe teren bisericesc ori școlar.

Alesul va fi dator să predice regulat în s. biserică și să catehizeze elevii dela școala din loc. Dările publice după sesia par. și venitele preoțești le va solvi alesul beneficiant.

Consiliul par. ort. rom. Mustești 29 mai 1927.

în înțelegere cu:
protopop Cornel Lazar
administrator ppesc.

1-3

Pe baza rezoluțiunii Ven. Cons. diecezan din Arad de sub Nr. 392/1923. prin aceasta se scrie din nou concurs din oficiu pentru îndeplinirea parohiei de clasa I din Spineni. Protopresbiteratul Șiriei cu termen de alegere de 30 de zile dela prima publicare în organul of. Biserica și Școala, care a devenit vacantă prin decedarea parohului I. Popa, pe lângă următoarele emolumente:

1. Una sesiune de pământ în estenziunea ei de astăzi.

2. Birul și stolele legale.

3. Intregire dela Stat.

Alesul va suporta toate impozitele după venitul parohial, va îndeplini conștientos toate funcțiile în parohia sa și va catehiza la școlile care li-se vor designa, acum și în viitor, va predica totdeauna la rândul său. Parohia fiind de cl. I. dela refectanți se pretinde cvallificațiunea prescristă în concluzul Sin Nr 84/1910 dar se admit și concurenți cu cvallificațiune de clasa a doua (II a.)

Reflectanții din alta dieceză au se producă act

dreptul de concurs în s. biserică din Spineni, spre a se recomanda poporului.

Șiria. la 31 Iuliu 1927.

Mihail Lucața, m. p.
protopb. rom. ort. al Șiriei.

1-3

LA EXPOZIȚIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT
DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE — IOSIF BISZĂK —

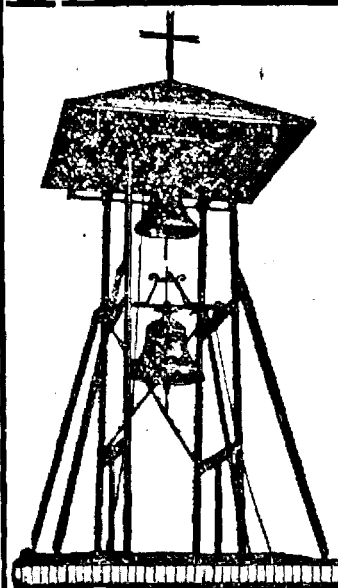
GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI
CU INSCRIȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE
DIN MATERIE PRIMĂ ȘI CU PREȚURILE CELE
MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADRESA
ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII.

CATALOG LA CERERE GRATIS.

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.
— STRADA ANDREI MUREȘANU No. 3 —

Clopoțe din metal
curat. armonie și
acord perfect. Instal-
lat cu cele mai mo-
derne mașini. Pre-
țurile absolut con-
venabile.

TELEFON No. 23-42.

Redactor responsabil: SIMION STANA.
Censurat: Prefectura Județului.